

Mariborski

Večernik

Leto IV. (XI.), šte. 202

Maribor, petek 5. septembra 1930

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 19

Oglaš po tarifu

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Danes razsodba —
jutri justifikacija

TRŽAŠKI PROCES NEPRIČAKOVA NO NAGLO ZAKLJUČEN. — DRŽAVNI PRAVDNIK ZAHTEVA 5 SM RTNIH OBSODB, ZA OSTALE OBTOŽENCE TEŽKO JEČO 5—25 LET.

TRST, 5. septembra. Dočim so italijanski listi ob pričetku procesa pred izrednim tribunalom naglašali, da bo trajal proces proti Slovincem najmanj 8—10 dni, ker je gradivo obtožnice tako obsežno, da ga bi bilo poprej težko obvladati, je nastopila v razpravi proti primorskim Slovincem včeraj nepričakovano taka naglica, da je bila že danes zaključena.

Včerajšnja razprava se je pričela ob 9. dopoldne in je trajala s kratkim opoldanskim odmorom do pol devetih zvečer. Že včeraj so bili zaslišani vsi obtoženci in večina prič, tako da je bila današnja razprava samo še formalnega značaja. Razsodba bo proglašena že danes popoldne, smrtno kazni pa bodo izvršene jutri dopoldne, pri čemer listi odkrito aludirajo na svečanosti v Beogradu. Varnostne odredbe v Trstu in na jugoslovanski meji so bile danes ponoči še povečane. Olačeni so vsi oddelki karabinierjev in milicnikov, tekom današnjega dne pa so prispeli v razne manjše kraje na jugoslovanski meji še veliki oddelki fašistov, da nadzirajo domače slovensko prebivalstvo in pazijo na one, ki bi skušali pobegniti preko meje.

Pravo senzacijo je vzbudil v Trstu prihod 10 vožnih ladij, ki so priplule snodi v tržaško luko.

Aretacije tržaških Slovencev se nadaljujejo. Doslej je bilo v zvezi s procesom aretiranih že nad 1000 Slovencev, ki pa bodo po procesu zopet izpuščeni, češ, da so bile aretacije izvršene samo iz preventivnih razlogov. Da bo v procesu izrečenih več smrtnih kazni, nihče več ne dvomi. Ni pa še določeno, kje bo smrtna kazen izvršena. Po eni verziji

bodo na smrt obsojeni ustreljeni kar na dvorišču sodišča, ker se bo, da bi sicer mogli priti do incidentov, po drugi verziji pa jih bodo prepeljali na mejo.

Današnja razprava se je pričela že ob 8. zjutraj. Obtožence so zopet privedli v dvorano pod močnim spremstvom. Vsi so imeli na sebi verige, katere pa jim danes niso več sneli, kakor prejšnje dni. Dopoldne so bile zaslišane samo uradne priče, policijska prefekta iz Trsta in Gorice, več žandarjev in policijskih agentov, ki niso izpovedali nič bistvenega. Takoj nato je povzel besedo državni pravdnik, ki je po kratkem govoru, v katerem je reasumiral potek razprave, predlagal sledeče kazni za posamezne obtožence:

Slavko Beyk 7 let, Ciril Kosmač 5, Anton Manfreda 9, Sofija Franceschini 5, Mirko Pertot 7, Marij Caharija 5, Leopolda Sireca 4, Vinko Cač 8, Josip Kosmač 7, Niko Kosmač 25, najmanj pa 20 let, Vladimir Štoka 18, Drago Rupelj 20, Ivan Obad 20 let težke ječe; smrtno kaznen pa je predlagal za sledeče obtožence: Vekoslava Špangerja, Zvonimira Miloša, Ferdinanda Bldovca, Franca Marušica in Franca Valentica.

Takoj nato so dobili besedo zagovorniki obtožencev, ki pa so imeli zelo kratke govore. Naglašali so, da so obtoženci priznali krivdo in moralo zato pač nositi posledice. Kazen da naj bo pravična, kakor jo zahtevajo fašistični zakoni.

Ob 12. uri je bil proces zaključen. Popoldne se bo sestalo sodišče k posvetovanju in bo razsodba razglašena že danes zvečer.

Kukec izvršil samomor

PONOVO TEŽKO RANJEN SI JE V BOJU Z MILIČNIKI POGNAL SAM KROGLJO V GLAVO. — PRI NJEM NISO NAŠLI NOBENIH ZAPISKOV POSEBNE VAŽNOSTI.

TRST, 5. septembra. Tržaški listi posvečajo tudi danes cele strani opisu krvavega incidenta na meji pri Postojni, pri katerem je bil 1 fašist ubit in 1 težko ranjen, mrtve pa je obležal tudi Josip Kukec iz Postojne. »Piccolo« poroča, da je smrt Josipa Kukca globoko odjeknila v Julijski Krajini, ker je bil znan kot najbolj zagrizen nasprotnik Italije in največji iredentist, ki se ni strašil nobenih žrtv, kadar je bilo treba škodovati Italijanom. Dalje naglašajo »Piccolo«, da niso našli pri Kukcu nobenih zapiskov posebne važnosti in da so bile prvotne vesti v tem pogledu napačne. Policijski psi so po incidentu preiskali sicer vse mejno ozemlje, vendar niso našli nič sumljivega.

biti jedro in bistvo naše politike. Za edinstvenim Sokolom kraljevine Jugoslavije edinstvene narodne zastave naše junaške vojske! Nove zastave naj pričajo da je dovršeno veliko delo, za katero so se pod prejšnjimi

Kukčevo truplo so včeraj v mrtvašnici v Postojni obducirali in pri tem ugotovili, da je bil ranjen v boku, v tilniku in na desni roki. Njegovo smrt pa je povzročila krogla iz samokresa sistema Steyer, ki je obtičala v glavi. To tudi dokazuje, da Kukec ni bil ustreljen od milicnika, temveč da je izvršil samomor, ko je videl, da je tako ranjen, da ne bi mogel več uti. To dokazuje tudi dejstvo, da izvira krogla, ki so jo našli v njegovi glavi, iz njegovega samokresa, ne pa iz karabinke milicnika.

Vedno bolj jasno postaja dalje, da je bil Kukec v boju sam in da ni imel nobenega spremljevalca. Psi namreč niso našli nobene druge sledi, razen Kukčevi poti v smeri iz Postojne. Vsa

zastavami borili sinovi Srbije, da je ustvarjena velika Jugoslavija, za katero se moramo boriti in zanj žrtvovati vsi pod novimi zastavami.

Z jutrišnjim dnem se odpira veliko novo razdobje v naši zgodovini.

Kukčeva rodbina je bila aretirana. Mati je v mrtvašnici izjavila, da to ni njen sin, sestre pa so pod prisego izpovedale, da je mrtvec res njihov pokojni brat Josip.

TRST, 5. septembra. Včeraj popoldne se je vršil pogreb milicnika Romana Molseja, ki ga je Kukec ustrelil pri spopadu v Postojni. Krsta je bila okrašena z veliko italijansko trobojnico in so se pogreba udeležili vsi člani izrednega sodišča, fašistični funkcijonarji, milicniki, žandarji itd. Krsto so prenesli milicniki v luko, kjer bo vkrcana na vojno ladjo in prepeljana v Tržič (Monfalcone), kjer položi truplo k večnemu počitku.

Podmornica rešila letalo

TOULON, 5. septembra. Neko letalo, ki je padlo v morje, je bilo včeraj na zanimiv način rešeno. Letalo je padlo v gorečem stanju tik pred pristaniščem v vodo. Potniki so mogli še pravočasno poskakati v morje, kjer so jih rešili ribiški čolni. Ko se je pričelo letalo potapljati, pa se je nena doma dvignila iz morskih globlin ve lika podmornica, ki je letalo rešila in je odpeljala v pristanišče.

»Grof Zeppelin« pride oktobra v Jugoslavijo.

Iz Friedrichshafena javljajo, da bo »Grof Zeppelin« tekom septembra in oktobra izvršil več poletov po Evropi, med drugimi od 7. do 9. oktobra balkanski let. Vozil bo predvidoma čez Zagreb.

Kongres Jugoslovenskega ženskega saveza

se bo vršil 12., 13., 14. in 15. okt. v Zagrebu, kjer je bila baš pred 10 leti Zveza ustanovljena. Zagrebčanke pripravljajo delegatkinjam posameznih društev slovesne sprejeme.

Zaradi sviranja in petja brez dovoljenja

so bili aretirani Erih Rotter, Herbert Pahnke in Frid. Schütz. Sploh pa smo mnenja, da je skrajni čas, da napravi oblast konec pohajkovanju teh nemških »fahrende Sänger« po našem mestu, ki brenkajo in se derejo po dvoriščih mariborskih hiš že cele mesece in se tako z beračenjem tu vzdržujejo. Če se tozadevno celo našim lastnim invalidom delajo težave, ne uvidimo potrebe, da bi se favoriziralo take nemške pevajoče globetrotterje!

Med spanjem padel s škednja.

Včeraj so pripeljali v bolnico 70letnega Jurija Judarja, vinčarja na Jelovcu pri Bresternici. Mož se je po trdnem delu popel po lestvi na svoje ležišče v podstrežje škednja. Med spanjem se je preobrnil in v polsnu padel skozi odprtino v škedenj. Starček si je nalomil nekaj reber ter se ranil na glavi in na več mestih. Stanje ponesrečenca je z ozirom na njegovo visoko starost in po težkem značaju poškodb, precej resno.

Obilje letošnje sadne letine

je privabilo v naše kraje, zlasti v Slovenske gorice, Dravsko polje in predel Zg. Sv. Kungota-St. Ilj zelo veliko število kupcev in trgovcev-izvoznikov. Blago je letos na višku, izbira je velika in bogata. Na trgu pa so vse sadne vrste ravno radi velike izvozne konjunktore — previsoke.

Novo razdobje v naši zgodovini

Jutri 6. sept. 1930, na dan, ko prestolonaslednik Peter dopolni svoje sedmo leto, se bo v Beogradu izvršila mogočna in velepomembna slovesnost: v navzočnosti kralja in kraljice, vlade, diplomatskih predstavnikov, admiralitete, generalitete, visokih državnih uradnikov, banskih svetnikov in ostalih gostov iz cele države bodo in ostalih gostov iz cele države bodo dosedanje srbske zastave naših jugoslovenskih polkov zamenjane z novimi državnimi zastavami, ki jih bodo prevzeli odposlanci polkov.

Morda bolj kakor katerikoli drugi dogodek kaže ta izredni čin, kako je nova državna politika, ki jo je inavguriral naš kralj s svojim manifestom od 6. januarja 1929, usmerjena z brezkompromisno doslednostjo v jugoslovanski smeri, v smeri popolnega državnega in narodnega edinstva. Zakaj noben partizanski režim bi nikdar ni mogel pomisliti ne mogel na to, da bi od vzel staroslavni srbskim polkom ono, kar jim je bilo vsikdar najsvetejše, za kar so prelivali tisoči in stotisoči svojo kri: srbske zastave, pod katerimi so se borili sto in stoletja za svobodo in srečo svojega naroda. Da pa se v vsej doslednosti pokaže nova državna politika, jugoslovenska do skrajnosti, se je moralo zgoditi tudi to, da so bile spravljene stare srbske polkovne zastave, ovenčane s slavo in zalite s potoki krvi, med spomine prošlosti, in da bodo z jutrišnjim dnem zaplapolale pred našimi polki nove državne, jugoslovenske zastave, ki naj svedočijo nam in vsemu svetu edinstvo našega naroda.

Zato pomeni jutrišnji dan največjega častnejši trijumf jugoslovenske ideje, izpolnitev aspiracij in stremiljenj naših velikih geniev in narodnih herojev. Kakor je Moizes vodil svoj narod v obljubljeno deželo Kanaan, tako nas vo di od 6. januarja naš modri vladar iz trpljenja in izmučenosti medsebojnih borb in klevetanja v novo dobo, v dobo pomirjenja, gospodarskega napredka, v dobo, ko se ves naš narod zgrinja z lučeznijo krog nje in krog svoje edinstvene Jugoslavije.

Drugič se v tej eri ustvarja in gradi Jugoslavija, gradi se na novo od temelja do vrha ono naše svetišče in ognjišče, za katero so delali, umirali in padali izbrani duhovi našega naroda, za koje so nešteti njegovi sinovi dali na bojnih poljih svoje življenje. Jutri bodo na novo posvečeni Grobnik, Gvozdi, Kosovo, Kumanovo, Kajmakčalan in vsa druga mesta, kjer je tekla kri našega naroda za svobodo in edinstvenost.

Kos za kosom naše preteklosti pokopavamo in gradimo novo bodočnost. Postajamo dobri sinovi svojih pradedov, njihov duh nas vodi na nova pota, Jugoslavija nam pomeni zmago in uzkonitev jugoslovenske ideje, katere mora prožeti ves naš narod vse naše narodno življenje, ki mora

Mariborski in dnevni drobiš

Svečan sprejem polkovne zastave v Mariboru

Naš domači mariborski 45. pešpolk bo v torek, dne 9. t. m. slavnostno sprejel vojno zastavo, katero mu je podaril z ukazom in osebno Nj. Vel. kralj Aleksander. Zastavo prinese iz Beograda posebna skupina aktivnih in rezervnih oficirjev in podoficirjev, ki se pripelje v Maribor z vlakom dne 9. sept. ob 11.30 dop.

Sprejem zastave bo pred glavnim kolodvorom, kjer bo defilé in parada in odkoder bo krenil sprevod po Kopitarjevi, Maistrovi, Trubarjevi ulici na Slomškov in Glavni trg, čez Gospoško, Slovensko in Aleksandrovo ulico v kasarno kralja Aleksandra, kjer bo svečanost.

Svečanost sprejema nove polkovne zastave našega domačega pešpolka je tako pomembna, da smatramo za umestno, da se naše mesto tudi ta dan odene v svečano obleko državnih zastav. —

Velika povorka,

ki bo šla drevi v proslavo rojstnega dne našega prestolonaslednika, kraljeviča Petra in zgodovinske zamenjave praporov naših z nešteti heroičnimi zmagami ovenčanih polkov, po glavnih ulicah Maribora, naj se razvije v čim veličastnejšo manifestacijo jugoslovenske misli in nacionalne sile. Manifestacija mora vsekar imeti vseobči narodni značaj in je zato dolžnost vseh poštenih državljanov, da se aktivno udeležijo povorke. V povorki bo sodelovalo vojaštvo, predstavniki oblasti, stanov in poklicov, Sokolstvo, omladina, godbe, gasilci in vsa narodna društva. Zbor za povorko med 18. in 18.15 pri Narodnem domu. Vojaštvo, Sokolstvo, zastopniki oblasti, skavti, stanov in poklici se zbirajo v Frančiškanski in ne Sodni ulici, kakor je bilo včeraj pomotoma javljeno. Povorka se bo ustavila pred magistratom, kjer bo imel slavnosten govor mestni načelnik oz. njegov namestnik, prof. Robert Kenda pa bo očrtal pomen svečanosti.

Osemdeset let mariborske realke

Mariborska realka slavi letos dve redki obletnici: danes 5. sept. je 60 let, odkar je izšla odredba za ustanovitev višje realke v Mariboru, dne 1. oktobra pa bo zavod obstojal ravno 80 let. Dne 1. oktobra 1850 je bil otvorjen prvi razred realke, ki je imel 72 učencev. Drugi razred je bil dovoljen šele leta 1854., vendar sta ostala oba razreda še pod skupnim vodstvom takozvane »glavne šole«. Šele 5. sept. 1870 je bila dovoljena ustanovitev višje realke in prvi ravnatelj je bil Josip Essl, dotedanji profesor mariborske drž. gimnazije. Dne 4. nov. 1870 se je pričel redni pouk v prvih treh razredih, v katerih je bilo skupaj 124 učencev. Realke je bila nastanjena v nekdanji Kresiji na oglu Koroške in Strošmajerjeve ulice. Dne 17. sept. 1870 pa je mestni svet sklenil, da zgradi novo poslopje za realko in novo deško ljudsko šolo. Jeseni 1873 je bila ponosna zgradba končana. Izpopolnitev zavoda v višjo realko je privabljala vedno nove učence, kojih število je z otvoritvijo 6. razr. 1873-74 naraslo na 211. V šolskem letu 1874-75 je prvih deset sedmošolcev položilo zrelostni izpit. V Jugoslaviji se je zavod silno razvijal. V šolskem letu 1929-30 je bilo že 505 učencev in 117 učenk, skupaj 622. Izvršila se je tudi važna izpremleba v učnem načrtu, ker je v letih 1924-25 do 1926-27 bil izenačen z učnim načrtom realnih gimnazij, z odlokom ministra prosvete od 24. septembra 1928 pa se je sedmorazredna realka postopoma spremenila v osemrazredni zavod z realnogimnazijskimi in realčnimi višjimi oddelki. Do prevrata so obiskovali zavod večinoma Nemci, dasi je bilo vedno tudi razmeroma veliko Slovencev, zlasti prva desetletja. S prevratom se je pokazal tudi tu popoln preobrat. Danes je

na zavodu krog 90% Slovencev in 10% Nemcev. Ravnatelj zavoda so bili: že gori imenovani Josip Essl do l. 1874.; Josip Frank do l. 1895.; Gustav Knobloch do l. 1907. in Robert Bittner do 31. marca 1919, ki je dovolil predčasni sklep pouka dne 27. jan. 1919, da so se dijaki lahko udeležili znane nemške demonstracije na Glavnem trgu. 3. oktobra 1919 pa je bil imenovan za prvega slovenskega ravnatelja g. Jakob Zupančič, ki z očetovsko ljubeznijo vodi zavod in poverjeno mu mladino ter uživa splošni ugled in spoštovanje.

Komunistični proces

Danes se vrši pred senatom petorice razprava o obtožbi državnega tožilstva proti 41-letnemu ključavničarju drž. železnice Jos. Zupanču, 42letnemu pom. delavcu v žel. delavnicah Andreju Čanžeku, proti 41-letnemu pomožnemu delavcu istotam Ivanu Pšeničniku, proti 50-letnemu strojnemu delavcu Antonu Lekšu, proti 35-letnemu žel. slugi Henriku Weingerlu, proti 48-letnemu žel. kotlarju Filipu Reberniku in proti 31-letnemu brivskemu mojstru Nikoli Novakoviču, ki so obtoženi, da so bili v letih 1928 in 1929 ter do svoje aretacije sredi marca 1930 člani komunistične organizacije Jugoslavije, da so pomagali organizaciji z imenom »Rdeča pomoč«, ki ima istotako za svrho propagando komunizma, in da so nabirali zanjo prispevke. Obtoženi so po čl. 1. točke 2 zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi. Državno tožilstvo predlaga krog 50 prič, deloma obremenjenih, deloma razbremenjenih. Cela obtožba sloni na izpovedi ključavničarja drž. železnice Ivana Pečnika, ki je marca 1928 prišel v mariborske delavnice. Pred tem časom je bil v Srbiji, kjer je bil pri sodišču v Strumici 14. dec. 1926 obsojen radi tatvine na tri leta robije ter je do 26. febr. 1928 preostajal kazen v kaznilnici v Skoplju. Nato je bil pogojno odpuščen in je prišel pod policijsko nadzorstvo za dobo enega leta. To nadzorstvo je v Mariboru vršila nad njim državna policija, kjer se je moral Pečnik vsak teden javiti pri nadzorniku detektivov. Ta mu je predlagal, da naj postane zaupnik policije in pomaga pri zasledovanju komunistov. Pečnik se je potem izdal za komunist, se pomešal med komuniste in o njih delovanju stalno poročal. Ker pa mu pri mestni policiji niso verjeli, se je začetkom marca letos obrnil na komisarija obmejne policije in na podlagi njegovih izpovedi je obmejna in železniška policija izvršila hišne preiskave in aretacije vseh obtoženih. Obtoženci so pri zaslišanjih na sodišču izjavili, da so bile njihove izpovedi pri obmejni policiji deloma napačno protokolirane, deloma jim z mučenjem izsiljene.

O izidu razprave, ki bo trajala cel dan in predvidoma pozno v noč, bomo poročali jutri.

Zgradba mostu čez Dravo v Zg. Dupleku.

ki se je pričela 18. dec. 1929, se polagoma bliža koncu. Te dni zabijajo že zadnje pilote in računajo, da bodo dela v 4-6 tednih tako daleč dogotovljena, da bo mogoče most otvoriti in oddati prometu sredi ali vsaj koncem oktobra.

Zgodovina dupleškega mostu sega precej daleč nazaj in po dolgih desetletjih se tamošnjemu narodu izpolnjuje že davna želja, da mesto broda dobi na tem mestu, ki je prometno silno frekventirano, most kot solidno prometno sredstvo. Že avstrijska uprava se je po dovršeni zgradnji mosta v Mariboru odločila za zgradbo železnega mostu pri Zg. Dupleku na betonskih podstavkih. Izbruh vojne je preprečil izvedbo načrta. Šele l. 1927 so prizadete občine na inicijativo agilnega posestnika in trgovca Janka Kostajnskega iz Sv. Martina pri Vurberku pokrenile to vprašanje, pri mariborskem okrajnem zastopu, ki je že za l. 1928 vstavil primereno postavko v proračun. Iz finančnih razlogov se je opustila misel na zgradbo železobetonskega mostu, in napravil se je načrt za soliden lesen most. Inž. okr.

zastopa g. Janez Umek je jan. 1929 sondiral teren tik pri brodu in ugotovil, da so geološke razmere popolnoma drugačne, nego jih kaže avstrijski načrt za zgradbo mostu. Končnoveljavni načrt, ki ga je odobrila banska uprava, predvideva 156 m dolg most iz hrastovega lesa. Most je zamišljen in se gradi kot takozvana večvalna konstrukcija, ki bo s 13 polji, z razpetino 12 m, premostila 156 m široko strugo Drave. Širina je 6 m. Most bo tako močan, da bo lahko šel preko njega 12-tonski cestni valjar, obenem pa še toliko 8-tonskih vozov, kolikor jih bo sploh lahko šlo na most, ali pa mesto vozov gneča ljudi s 400 kg na m². Višina mostu je določena tako, da bi tudi v slučaju največje povodnji, kakršna je bila doslej l. 1851, bilo med vodno gladino in spodnjim robom mostu še vedno 1,50 m razdalje.

Delo je prevzel najnižji ponudnik g. Fr. Špes iz Maribora. Zabijajo sedaj že zadnjo pilotno brano ob desnem dravskem bregu. Pilote zabijajo s 500 kg težkim ovnom. Kako težko je to delo, kaže dejstvo, da zleze pilot na vsakih 100 udarcev le za par mm v zemljo. Za zgradbo se bo porabilo 600 m³ lesa, kar bi dalo 50 vagonov po 10 ton.

Seveda se istočasno grade z obeh strani dovozne ceste, za katere je bilo treba v svrhu nasipanja 4000 m³ kamna in 300 m³ gramoza. Nasip za cesto bo zavarovan proti vsakršni morebitni katastrofalni povodnji. Stavbeno vodstvo je vršil do 1. maja tl. g. inž. Umek, sedaj pa vodi dela g. inž. Stergaršek. Delovodja je g. Simon Juršič, imenom banske uprave pa vrši nadzorstvo g. inž. Juran.

Gradbene stroške nosi v glavnem okrajni cestni odbor, nekaj tudi banovina in občine. — Zgradba bo stala blizu 1.600.000 Din.

Obmejni Št. IIj — naš mali „Port Artur“

(Dopis iz Slov. goric.)

Res da si zasluži to častno ime narodna trdnjava ob severni meji, kajti zmagonosno je kljubovala najhujšim sovražnim navalom. Svečinski kot je že bil zaslužjen, slovenski dih je tam že skoro pred vojno celo v mrak zamrl. Enako se je nemški val skušal razliti preko Št. Ilja, preko Cirkniške doline ob železnici mimo Pesnice, da dobi zvezo z Mariborom. A tu je naletel na trd oreh, razbijal se je in zastajal ob Št. Ilju. Zato se mora nepristransko priznati obrambna zasluga šentiljskih narodnih junakov. Ne sme se pozabiti nekdanje zaslužne narodne trojice: župnika Kelemine, nadučitelja Zorka in veleposestnika in gostilničarja Celcerja. Ti so sejali nekdanj seme obrambne poznejše čete. Hidra »Südmarkhof«, »Schulvereln« je strupeno zasiknila. Nemški protestantje so se priseljevali, dvignil se je Lutrov tempel v Cirknici. Slovenska šola je dobila nemško vodstvo. Sreča je bila, da je prišel za župnika kremenit narodni bojevnik g. Evald Vračko. Vrlo je znal ščititi sad »Kelemine-Zorko-Celcerjeve« setve s pomočjo velmož Thalerja, Baumana, učitelja Poljanca, Žebota in še nekaterih. Vstal je l. 1910 »Slovenski dom« in krepko zadihal. Gospod župnik Vračko je romal kajpada kot glavni »krivec« med vojno v graške ječe, g. Thaler se je rešil le z energično intervencijo na okr. glavarstvu. Št. Ilj je bolešno zastokal, a strlo ga ni. Slava Št. Ilju! —

Šentiljski Sokol in slavnost v Št. Ilju.

Prireditveni odbor za proslavo 20 letnice »Slovenskega doma« v Št. Ilju nam z ozirom na polemiko, ki je nastala radi vabil, sporoča, da je poslal vabilo ne samo župnemu starešinstvu SKJ, temveč tudi Sokolu v Št. Ilju še posebej, ki je prejem povabila tudi potrdil. —

Slava finančne kontrole v Mariboru.

Finančna kontrola v Mariboru priredi dne 6. septembra ob 19. uri v Gambrinovi dvorani v Mariboru svojo običajno slavo, ki bo združena s proslavo rojstnega dne Nj. Vis. prestolonaslednika Petra. Vabljeni vsi gg. uradniki in državni uslužbenci kakor tudi drugo cenjeno občinstvo. —

Dr. Marinič Fran, Maribor, Trubarjeva ul. 11, zopet redno ordinira od 9.—11. in od 14.—16. ure.

KINO

Grajski:

Od danes dalje:

The singing fool

Pevajoči norec.

Al Jolson poje »Sonny Boy«.

Union:

Od petka naprej premiera

Rio Rita

krasna tonfilmska opereta.

Predstave v obeh kinih ob delavnikih ob 17., 19., 21. uri; ob nedeljah in praznikih ob 15., 17., 19. in 22. uri. Predprodaja dnevno od 9. do 12. ure na blagajni. XXVI

Pevci Jadranaši!

V nedeljo, dne 7. septembra Vas ob tričetrt na 12. uri pričakuje pred Narodnim avto. Odhod v G. Rádgono točno ob 12. uri. — N. O. —

Razpored pridobnine

za območje davčne uprave v Mariboru za davčno leto 1930 je razgrnjen ter na vpogled davčnim zavezancem pri davčni upravi v Mariboru, soba št. 1 od 9. do vstevši 16. septembra med običajnimi uradnimi urami. Morebitne pritožbe proti predpisu pridobnine in davka na poslovni promet se vlagajo pri davčni upravi v 30 dneh po prejemu dotičnih obvestil in plačilnih nalogov, ki so že dostavljeni, ne pa po vpogledu v razpored. —

Udruženje rezervnih oficirja i ratnika pododbor Maribor

obvešča tem potom nujno svoje člane, da je v soboto ob priliki rojstnega dne Nj. Vis. prestolonaslednika Petra v tukajšnji stolni cerkvi ob 10. uri predpoldne slavnostna služba božja, katere se morajo vsi rezervni oficirji obvezno udeležiti v uniformi, kakor običajno ali pa v temnem odelu z znakom. Od 8.30 ure naprej bo v društvenih prostorih na razpolago knjižga radi vpisa čestilcev in je ta vpis za vse obvezen. Opravičbe je poslati tekom sobote na komando mesta. To obvestilo pošiljamo samo preko »Večernika«, ker smo ga dobili v zadnjem momentu.

Tombola naših poštarijev.

Kam bomo šli v nedeljo, dne 7. septembra popoldne? Na tombolo naših pridnih poštarijev, katero priredijo na Trgu svobode ob 14. uri: 10 tombol. 15 desetink, 25 petink, 50 četrtink, 100 tern in 200 amb. Karta stane samo 2.50 Din in se dobe pri vseh poštarijih.

14. septembra vsi v obmejni Št. III

Kolo ukradli

so včeraj pop. izpred trgovine Avg. Zlahtiča v Vetrinjski ulici krojaškemu mojstru Edvardu Ehmju iz Nove vasi.

Es-erčani!

Danes vsi brez izjeme, k slavnostni patrijotični povorki! Sestop na vogalu Sodne in Tattenbachove točno ob 18. —

Koncert v mestnem parku

priredi v nedeljo dne 7. t. m. in ponedeljek 8. tm. od 11. do 12. ob lepem vremenu vojaška godba. —

Rdeči Križ na Pobrežju

ponovi pri nižani vstopnini Jurčičevega »Domna« v soboto dne 6. septembra ob 20. uri v dvorani gospe Rojko na Pobrežju.

»Osrednje društvo strojnikov in kurjačev, podružnica Maribor«

vabi vse strojnike in kurjače v Mariboru in okolici na sestanek, ki se bo vršil dne 7. septembra ob 9. uri popoldne v gostilni »Beli zajec« (Hönlman), Meljska cesta 10. Udeležba je za vsakega radi nujnega dnevnega reda obvezna. — Zbožšana hrana v Javni kuhinji na Slomškovem trgu šte. 6.

V A razredu opoldne in zvečer Din 8.30, v B razredu Din 12.30 in v C razredu Din 14.30. Priglašajte se! XXV.

Od kralja do berača

USODA NEKDAJ TAKO MOGOČNEGA IN BAJNO BOGATEGA KRALJA BUHARE.

V predmestju Kabula živi dandanes kot berač človek, ki je bil nekdanji eden največjih bogatašev. Je to Alam Khan, bivši kralj Buhare, ki je imel v svojem haremu 110 največjih krasotic in so cenili njegovo premoženje na desetisoč milijonov dinarjev. Pod svojim žezlom je imel 1.250.000 podanikov in je vladal kot pravcati despot. Nekdanji tako mogočni emir se je sedaj obrnil na Društvo narodov v Ženevi in ga prosil za podporo, ker bi si zopet rad pridobil svoje kraljestvo, iz katerega so ga pregnali boljševiki. Kakor znano, vlada sedaj v Buhari boljševiški komisar, ogromni zakladi bivšega emira pa so bili že davno prepeljani v notranjost Rusije.

Pregnani emir je sedaj 50 let star in človek lepe rasti ter mogočne črne brade. Stanoval je v glavnem mestu Buhare, mestu, ki je bilo obdano z mogočnim kamenitim zidom. Enajst vrat je vodilo v mesto, napol okrogli stolpi pa so čuvali zidovje. Mesto je imelo 100.000 prebivalcev in je bilo poprej veliko notranjeazijsko trgovsko središče. V ogromnem gradu v osrčju mesta so bili spravljani emirovi zakladi. Nad 10.000 milijonov dinarjev v naši vrednosti je bilo naloženih v teh zakladnicah v zlatu in zlatih palčicah. Vrata v zakladnice so odpirali s solničnim svitom, zvečer pa zopet zapirali. Grad je stražil na stotine vojakov kraljeve telesne straže. Emir sam je dvakrat na dan nadziral svoje zakladnice.

Sicer pa je emir vladal v svoji deželi kot tiran, pred katerim se je vse

treslo. Bil je res pravi azijski despot. Čim je nastopil svoj prestol, je dal obglaviti 4 svoje brate in 25 sorodnikov, ne da bi se vršila proti njim kaka razprava. Razumljivo je, da ni nič bolje postopal niti s političnimi agitatorji in plemenitaši, ki so mu nasprotovali. Kljub vsej svoji grozovitosti pa je imel ta strašni emir — ki je bil poprej vazal carske Rusije — zelo visoka ruska odlikovanja. Tako je imel med drugim tudi naslov generalmajorja ruske armade in carjevega adjutanta.

Avgusta meseca 1920 pa je nastopil končno polom. Boljševiki so dolge mesece podpirali novo ustanovljeno stranko mladih v Buhari in jo hujskali na upor proti emiru. Iz naraščajoče nezadovoljnosti se je razvil končno vihar. Emir je slutil že vnaprej bližajočo se nevarnost. Poslal je zato kurirje v Delhi in hotel izročiti svoje premoženje v varstvo angleški vladi, kot protiuslugo pa je obljubil, da bo brezpogojno priklonil svojo državo britanskemu imperiju. Toda angleška vlada je odklonila njegov predlog. Ravno tedaj je namreč doživela že velik polom v Afganistanu. Emir je bil torej na milost in nemilost izročen boljševikom. Dne 5. avgusta 1920 so boljševiške čete napadle Buharo. Vrata glavnega mesta so se odprla, kraljeva garda ni hotela sprožiti niti strela. Emiru zato ni ostalo nič drugega, kakor da je pustil svoje zaklade na cedilu in naglo pobegnil v Afganistan, da si je tako rešil vsaj golo življenje.

Razne bolezni želodca

KAKO SE OBVARUJEMO NEVARNIH ŽELODČNIH BOLEZNI?

Želodčni rak je najbolj nevarna in z medicinskega vidika najvažnejša bolezen želodca. Do predkratkim je bila ta bolezen še redkost, sedaj se pa ne šteje več za dan za dnevno. Simptomi so sledeči: pomanjkanje apetita, tiščanje v bližini želodca, želodčni krči, hujšanje itd. V samem poteku te bolezni je delo zdravnika zelo oteženo, ker je bolezen težko diagnosticirati. Za določitev raka v zgodnji fazi diagnozi se poslužujemo röntgenovih žarkov. Ko se pojavijo pri pacientu redne in velike bolečine, je operacija navadno že odveč, ker se bolnikom v tem stanju ne more več pomagati potom operacije. Zato je važno, da gre bolnik k zdravniku tudi v slučaju, ko misli, da ni nič hujšega, pač pa se mu javljajo od časa do časa bolečine v želodcu.

Zelo nevarna bolezen so želodčne rane. Pri tej bolezni je delo zdravnika zelo olajšano, ker se jo lahko določi že v njenem početku. Pri tej bolezni je potrebno redno življenje; mnogo počitka, stroga dieta, ne kaditi in ne piti alkoholnih pijač. To so sredstva, s katerimi lahko dosežemo odlične uspehe.

Mnogi se pritožujejo, da trpijo vsled prevelike množine želodčne kisline. Z zdravniškega vidika znači to, da proizvaja želodec teh ljudi več kisline, kakor je potrebno za redno presnavljanje. Vzroki te bolezni so neredno življenje in nepravilno hranjenje. Način zdravljenja je sledeči: pacient ne sme uživati močnih začimb, hrano mora jemati redno, kaditi malo in alkoholnih pijač sploh ne uživati. Dognano je, da povzročajo zvišano tvorbo želodčne kisline tudi prevroča in premrzla jedila in pijače.

Imamo tudi »nervozo želodca«. Često-krat so našli zdravniki popolnoma zdrav želodec pri bolnikih, ki so se pritoževali, da imajo močne bolečine v želodcu. Navadno povzroča te bolečine bolno srce, mnogokrat pa tudi bolezni drugih organov.

Nosne žene trpe šestokrat na bolečinah v želodcu. Toda tudi v tem slučaju ne moremo govoriti o izrecni želodčni bolezni, temveč so tu motnje v organih, ki so v bližini želodca.

Zelo često dovajajo do želodčnih bolezni moderne diete za obdržanje »vitke linije«. Ženam svetujemo, da ne začnejo s takimi dietami brez predhodnega posvetovanja z zdravnikom, ker se bodo sicer morale prej ali slej obrniti na

zdravnika radi obolenja želodca. Bolje je pa bolezen preprečiti, nego zdraviti.

Važno vlogo pri boleznih želodca igrajo **bolni zobje**. Z bolnimi zobmi ne moremo hrane dovolj prežvekat. Hrana pa, ki je premalo prežvekana, povzroča v želodcu zelo neprijetne motnje. Ako to stanje zanemarjamo, pride lahko do kroničnih bolezni želodca. Zato je bolje zdraviti samo zobe, kakor pozneje i zobe i želodec.

Po najnovejši statistiki je število želodčnih bolezni po vojni zelo naraslo. Iz te statistike je razvidno, da je največ želodčnih bolezni na Madžarskem, v Jugoslaviji, Grčiji, Rumuniji, Angliji in Holandski. Zadovoljivo je stanje v tem pogledu v Franciji, Čehoslovaški, Nemčiji, Švedski, Švici in v Avstriji.

Razžaljena krasotica

Kljub silno naglemu tempu našega življenja je še dandanes dovolj ljudi, ki imajo časa dovolj in nič boljšega dela, kakor da drugim krađejo čas. »Miss Italia 1930«, Mafalda Mariottino, je vložila proti tržaškemu novinarju Zuccolinu tožbo radi razžaljenja časti. Po njenem mnenju obstoja namreč žalitev v tem, da je novinar Zuccolin izjavil, da postajajo njeni lasje od dneva do dneva lepši. Vsled te nenavadno »važne« stvari se bo vsekakor razvila še dolgotrajna pravda.

Izpraznjen otok

Na zahtevo angleške vlade je moralo vse prebivalstvo zapustiti otok Kilda. Gre za 100 ljudi, ki jih bodo naselili sedaj na škotski celin. Skalnati otok Kilda, kjer so se ljudje preživljali z ribarstvom in ovčerejo, je bil obljuden nad tisoč let. Sedaj pa so se tamkajšnje razmere že tako poslabšale, da se prebivalci otoka niso mogli več preživeti.

Ladja, ki ne potone.

Poljski izumitelj, Karl Kvaševski, ki živi v Angliji, je konstruiral ladjo, ki bo izvršila preokret v pomorstvu. Nova ladja se giblje s pomočjo komprimiranega zraka in ne more potoniti. Britanska admiraliteta je vzela model v proučevanje, ki ga bo izvršila posebna strokovna komisija.

Sokolstvo

K ustanovitvi kmečke sokolske čete v Tinju na Pohorju

Pohorska idila so Tinje. Prava pohorska vas, z hišami pokritimi s slamo, lepim župniščem in dvonadstropno šolo. Trdi žulji pohorskih kmetov so si postavili to šolo, tinjsko »graščino«. V tej graščini je kraljeval g. Tomaž: »oče« sedanjega šol. upravitelja nad štirideset let in malo je v fari ljudi, ki ne bi k njemu hodili v šolo. Daleč, skoraj predaleč prihajajo v Tinje otroci v šolo. Vsi poznate drvarsko vas Baigot, ta še spada v tinjski šolski okoliš. Spomladi in v jeseni še gre, ali pozimi... in vendar so si znali iznajdljivi pohorski šolarčki pomagati. Vzel je jelševo desko, jo nad ognjem skrivil, in imel je smuč. Srčkan je pogled na te mlade smučarje s šolskimi torbicami na hrbtu.

Tja gor, v Tinje, bo pohitel v nedeljo slovenjebistriški Sokol k slovesni ustanovitvi sokolske čete. Vsi ste vabljeni... posebno pa Mariborčani. Saj ne boste šli vsi drugam, čeprav vas kliče dolžnost na mejo, ali nekaj naj se jih odtrga in pohiti med nas na zeleno Pohorje, med kmete in drvarje, kjer je ohranjena naša granitna pohorska originalnost in kjer raste v Visolah in Tinjski gori, najboljše pohorsko vino. — Odhod iz Slov. Bistrice v nedeljo ob 12. uri. Lahko pa pridete preko Areha in Šmartna, ali preko Velikega vrha do Tinja. Pridite, da vidite delo podeželskega učitelja in čestitali mu boste, kakor mu čestitamo vsi, ki poznamo njega in njegovo delo. Zdravo! —

Samo en dan milijonar

Danski dnevnik »Politiken« je razpisal nagrado, ki naj bi srečnemu dobitelju omogočila, da bi se vsaj en dan čutil milijonarja. Dobil bo namreč toliko denarnih sredstev, da si bo lahko privoščil vse zabave, ki so sicer pridržane samo za milijonarje. Stavljn pa je bil pogoj, da se ves denar tudi dejanski razda v enem dnevu. Tudi srečni dobitelj naslednjega dne ne bi smel imeti prav nič več od tega, kar si je poprej nakupil za denar; nakup dragocenosti in oblek je bil torej nemogoč.

Nagrado je prejela neka mlada medicinka iz Kopenhagna. Bila je v nemali zadregi, ko je premišljala, kaj naj začne s tolikim denarjem in pod takimi pogoji, vendar pa je končno le našla izhod, da je vse pogoje brez izjeme izpolnila. Poletela je z letalom v Berlin, najela tam za ves dan avto, posetila najfineše lokale in še predno se je dobro zavedala, je nastal večer ter je bil denar potrošen. Naslednjega dne je bila enodnevna milijonarka zopet revna, pridna slušateljica medicine na univerzi v Kopenhagnu. Enodnevno milijonarsko življenje ji je zapustilo samo ogromnega »mačka«. Izjavila je, da je bilo zelo lepo, vendar pa si je vso stvar predstavljala poprej še mnogo, mnogo lepše.

Kongres jugoslovenskih plinarov.

Dne 7. in 8. tm. se vrši v Sarajevu letni kongres Jugoslovenskega plinarskega in vodovodnega združenja. Na kongresu bo zastopanih vseh 13 plinarov države in se bodo obravnavala razna gospodarska vprašanja, med drugimi tudi velevažno vprašanje preskrbe Zagreba s podzemeljskim plinom in gradbe plinarne v Beogradu. Mariborsko plinarstvo bo zastopal g. ravnatelj inž. Dušan Tomšič.

Naš paviljon na velesejmu v Solunu.

Dne 14. tm. se bo otvoril jugoslovenski paviljon na solunskem velesejmu. Otvoritvi bo prisostvoval naš minister trgovine g. Demetrovič, ki se bo do takrat vrnil iz Varšave. Ob tej priliki bodo tudi zastopniki naših gospodarskih krogov vrnili poset grškim gospodarskim zastopnikom v Solunu, s katerimi bodo skupno prepotovali grško zemljo.

Koliko so zgradili v Pragi od prevrata sem?

Statistični urad mesta Prage je izdal gradbeno statistiko od l. 1919 do dec. 1929, ki kaže silen gradbeni razvoj Prage po prevratu. Zgrajenih je bilo 12.635 hiš z 60.569 novimi stanovanji. Prevladovala je gradnja malih stanovanj.

Sport

Spored nedeljskih plavalnih tekem

Pričetek nedeljske glavne tekme za prvenstvo Maribora je določen za 10. uro. Tekme se bodo nadaljevale popoldne ob 14. uri. Spored posameznih tekmovalcev je naslednji:

Dopoldne:

1. Juniori 50 metrov prosto
2. Senijori 100 metrov hrbtno
3. Dame 100 metrov prsno
4. Juniori 50 metrov hrbtno
5. Senijori 100 metrov prsno
6. Dame 50 metrov hrbtno
7. Junijori 3×50 metrov štafeta mešana
8. Skoki z deske.

Popoldne:

1. Senijori 100 metrov prosto
2. Junijori 100 metrov prsno
3. Dame 3×50 metrov mešana štafeta
4. Junijori 100 metrov prosto
5. Senijori 3×100 metrov mešana štafeta
6. Senijori 200 metrov prsno
7. Dame 50 metrov prosto
8. Skoki s stolpa.

DRUGI DAN TEKMOVANJA V ROKOBORBI IN BOKSU.

Včeraj so se nadaljevale na verandi pivovarne Union težkoatletske tekme v rokoborbi in boks za prvenstvo Maribora. Nastopili so sledeči pari ter so bili doseženi rezultati kot sledi:

1. v bantam — perolahki kategoriji: Geršak porazil Mejavška v 6'; Šumenjak Lobnerja v 8'; Seidler Glebova v 13'; Lašič Krambergerja v 8'; Gobec Jošta v 9'; Lobnik Loschiga v 4'; Geršak Šumenjaka v 5'; Seidler Lašiča v 10'.

2. v lahki — welter kategoriji: Trnjar porazil Müllera v 9'; Flieger Rebeca v 20' po točkah; Trnjar Spannerja v 6'; Vreznig Fliegerja v 7'; Flieger Spannerja v 20' po točkah.

3. v srednji — poltežki kategoriji: Hartlieb porazil Horvata v 4'; Pircher Rakovca v 7' in si osvojil I. mesto; Rakovec Hartlieba v 3' in si osvojil II. mesto.

V boks so nastopili sledeči pari: 1. Neuman: Bogme, zmagal je po točkah Bogme; 2. Straus: Müller, zmagal je po točkah Straus; 3. Kristl: Cinotti, zmagal po točkah Kristl; 4. Fischer: Gutmacher, zmagal po točkah Fischer.

Ker se radi prevelikega števila atletov včeraj ni moglo zaključiti tekmovanje, se vršijo danes ob 20. uri zvečer zaključni nastopi za prvenstvo posameznih kategorij, ter tekmovanja med prvaki posameznih kategorij za prvaka Maribora. Po dosedanjih uspehih sodeč imata največ izgledov Pircher in Vreznig. Istočasno se bo vršilo tudi zaključno tekmovanje v boks. Nadalje bodo najboljši atleti izvajali par eksecijskih nastopov, da bo občinstvu dana prilika videti vse fineše rokoborbe.

SK Železničar v Celju.

Nogometno moštvo SK Železničarja gostuje v nedeljo dne 7. t. m. v Celju in bo odigralo z Atletik SK prijateljsko tekmo.

ISSK Maribor povabljen v Zagreb.

HSK Gradjanski, Zagreb je povabil prvaka Maribora ISSK Maribora, da odigra dne 7. in 8. septembra v Zagrebu dve tekmi. Po dvanajstih letih je to prvi slučaj, da je mariborski klub povabljen v Zagreb.

Iz LNP.

Poslovni odbor LNP opozarja klube, da se plača za vsako verifikacijo nezgodni prispevek.

Tekma ASK Primorje: ISSK Maribor bo dne 7. t. m. ob 17. na igrišču ASK Primorje v Ljubljani.

Srednjeevropski pokal.

Na Dunaju se je včeraj vršila druga tekma za srednjeevropski pokal med italijansko Genovo in dunajskim Rapidom. Zmagal je Rapid v razmerju 6:1 (2:1).

Plavači pozor!

Jutri, soboto se vrši ob 20. uri obvezni sestanek za vse plavače v posebni sobi hotela pri »Zamorcu«.

ISSK Maribor, upravni odbor.

Drevi ob 20.30 odborova seja v hotelu »Orel«. Tajnik.

K. M. Capek - Chodě

Jindri

Roman — in češčine prevel dr. Fran Bradač. 54

Jindra se je tu prvič zopet zagledal v Jiřino. Vzdržala je njegov pogled z izrazom začudenja in tesnobe vprašanja.

Oh! njene oči so res znale govoriti in celo v stavih, kakoršnih bi si jezik ne upal izreči.

Če zaplapolajo zenice naglo, da se pokaže belina okroglinokrog, in če potem izginejo, kakor opojne, zencev gošči priprtih trepalnic, je to več nego gola beseda: Ljubim te! Kajti to je že samo po sebi ljubinkanje, kakor je res, da oči že davno, davno prej ljubijo nego usta... Oči lahko izrečejo, kar je v ljubezni nezrekljivega...

Jindra je ostrmel sam nad seboj, da more imeti take res šestošolske misli in da niso njegove oči odgovorile njenim tako, kot so te pričakovale.

Pogledal je strogo, da, trdo.

Kako bolešno je znala na to zakriti svoj pogled!

— To je zaradi včerajšnjega večera? so izpraševale njene oči dalje, a pri tem jim je že pomagala z obrvmi.

— To ne! je zanikal z glavo in zgenil neznatno in komaj vidno z ramenj. Poznala je prav dobro to kretanje; vselej je spremljala njegov pritažen, notranji smeh. To je pomenilo:

— Saj sama dobro veš!

— Torej zakaj?

In tu je že vzbočila grudi.

Vse to je bil drobčan sunek in, ko se je Jindra okrenil, kakor da hoče svojega očeta, ki je sedel z njim, nabrati na roge, je bilo to le čisto miniaturno naznačeno.

Toda zadostovalo je, da je ona to popolnoma razumela, da je takorekoč po čudežu uganila, kaj meni:

Vi ste nekam ukažljiva učenka mojega očeta! Ali mu niste bila več kot učenka?

In pri tem so njene oči udarjale kakor blisk in ustne so že šepetale.

Jindra st., ki je bil navidezno vtopljen v razgovor na drugi strani, se je obrnil postrani k Jindri mlajšemu:

»Ali se zabavate?«

»Izborna, očel«

In oče, — gotovo je čez mizo opazil signalni razgovor Jiřine z njim! — se je obrnil zopet k svoji družbi in dokončal svojo anekdoto o prof. dr. Deussenu, najslavnejšem nemškem indologu, ki se v svojem potopisu po Indiji nemalo srdi na svojega mladega indskega kolego, ker je nemškega učenjaka opozoril na to, kako indijske žene, ki padajo v prah, ne izkazujejo te časti

njemu, ampak slonu, na katerem sta oba jahala, kot podobni Ganesovi, ki je bog s slonovo glavo.

Tako daleč je dospela snov govora, navezana na Pavákov »Alam«.

Toda oči Jindrove in Jiřine se niso več izpušile, ko so se slednjič našle. Za oba je bilo visoko, veselo občutje cele družbe v prospeh, pozabili so na nju.

Udarca, ki se ga je Jindra bal od dr. Černega, ni bilo, lekcija, ki jo je dobil, ni ostala brez učinka in poleg tega ni imel pretveze za to.

Bilo je že zvečer, ko se je Jindra osmelil in — prisedel k Jiřini. To pa je bilo že v čisto drugih prostorih in sicer v kavarni Občinskega doma, kamor se je cela družba na poziv gostitelja preselila. Tudi tu ji je preskrbel rezervirano mizo.

Bilo je krasno, niti Jindra niti Jiřina ne bosta pozabila na ta koncertni večer, dokler bosta živa. Spočetka sta bila sicer narazen; tačas je sedela med obema umetnicama Silva, tako kakor sta si jo med seboj privedli, morda je bila to majhna zarota proti obema zaljublencema.

Tu so se vendarle bolj izgubili v veliki, žareči dvorani, trikrat prenapolnjeni z ljudmi, svetlobo in godbo; blazna tempa in radostno občutje je povzročalo, da so pozabili na temperaturo. Jindra je zapazil na vsakem smejočem se obrazu isti krčeviti izraz veslega časa, ki bi mu za shemo lahko postregla antična tragična maska, skremžena od silne razigranosti.

Kmalu pa je bila njegova pozornost obrnjena le na Jiřino. Od dr. Černega ni grozila nevarnost; razvnet od vina, ki pa ga je nehal takoj piti, ko je opazil njegove posledice, je danes samega sebe silajno prekašal.

Nihče mu ni ušel, po vsakem je udaril.

Slavni tenorist, vsakdanji tukajšnji gost, ki se je pojavil pri vratih s svojo krasno ljubico, mu je bil »večernik (večerni list), ki izhaja vsak večer s svojo prilogo, kar je luksuzna izdaja pri današnjem nedostatku papirja«; glasoviti veletovarnar konserv mu je bil Saturn, ker ima devet prstanov, kakor ta planet, in ko bi vedel, da jih nosi Saturn okoli trebuha, ki mu bil gotovo zavidal; zlata čeljust njegove soproge ga je spominjala na inšerat, ki ga je danes čital: neki dentist ponuja zlate zobe celo z vložnimi briljanti. Kolika možnost vzvišene smrti se obeta tu vojnim dobičkarjem zaradi vnetja slepiča, v katerega je zašel briljant, ki se je oddrobil iz zlatega zoba.

»Kaj pravite k temu, dragi doktor medicine?« je zaklical na Jindro, ki si je zopet dajal signale s filozofko.

Jindra je bil tem neprijetneje presenečen, ker skoro ni slutil, o čem je bil govor. Meril je nasprotnika grdo in začudeno.

»Ko bi bil jaz zdravnik,« se mu je zasmel dr. Černý, »bi označil vaše sedanje stanje kot polenitev doumljivosti.«

»O tem bi bil mogoč spor,« je odgovoril Jindra, »lahko tudi nezdravnik označi vaše stanje čisto nezmožno kot lahko zastrupljenje z alkoholom; znak njegovega prvega štadija je čezmerna zgovornost o stvarih, ki bolnika nič ne brigajo. Vašo zmedenost dokazuje tudi to, da ste zamenjali Saturnove prstane z njegovimi meseci.«

»Eden naju je torej bolan od Erata in drugi od Dionysa!« se je smejal neranljivi Černý.

Jindra je čutil, da mu orožje dra. Černega proti njemu ne zadostuje; ta se vsakemu udarcu smeje in vsi ostali z njim, dočim se Jindra jezi in vsi se smejejo njemu.

Dobro, branil se bo torej proti intrigi, o kateri je bil trdno prepričan, drugače. Uvidi se pri najbližji priložnosti.

Ko je namreč čez nekaj časa nato pogledala Silva na uro, ki jo je imela na zapestju, in izjavila, da mora že oditi (seveda k svojemu Kaši: »Saj se ti kaša ne shladi,« je klicala za njo Malva), je pomignila Jiřina Jindri in pokazala na prostor, ki se je izpraznil ob njenem boku.

»Seveda!« je rekel Jindra skoro naglas in hrupno vstal, a vendarle se je ustavil, preden je sedel k Jiřini, čisto po nepotrebnem pri stojalu za časopise.

»Veste, čemu sem se danes najbolj začudila?« je začela Jiřina; očitvidno ga je samo zaradi tega vprašanja pozvala.

Kakor da se ni včeraj ničesar prigodilo.

In Jindra je mislil, da začne prav o tem.

Toda kazal ni daleko toliko radovednosti, kakor želje, da bi sam prijel za besedo.

»Vidite, to je bilo meni sami žal; toliko blebetečev, pa niti enemu ni prišlo na misel, da bi napil slavljencu!« Jindra je zamahnil po tej opombi kakor po komarju in začel strašno resno:

»Gospodična Menotova, ali se spominjate tiste nedelje, ko sem se vračal od vas s parnikom in ko ste me spremili k postajališču?«

»To je bilo vendar vsako nedeljo,« je odgovorila Jiřina.

»Tisto nedeljo pa sva govorila mnogo o Leibnizu in Voltairu; saj vas bom na ta večer še drugače spomnil.«

»Ah da, že vem!« je rekla Jiřina zelo tiho.

»Takrat sva sedela na tamkajšnjem bregu pod akacijami in prešla sva naglo iz Candida k predmetu, o katerem nisva nikoli poprej niti pozneje več govorila, in o katerem bova zopet govorila šele danes...«

»Da, kiparstvo je umetnost kakor nalašč za ženo,« je govoril na drugem koncu mize dr. Černý, »prvi kipar, vsaj po nordijski mitologiji, je bila kiparica in sicer krava Andhumbla, ki je z jezikom izlizala iz slane ledu prvega človeka, po imenu Buri.«

(Nadaljevanje sledi.)

Dva dilaka nižjih razredov

gimnazije ali realke se po ugodni ceni sprejmeta na vse oskrbo v bližini šole. Klavir, kopalnica, vrt, terasa za solnčenje in po potrebi instruktor na razpolago. Kamniška cesta 14. 2485

Mirna 3 članska družina

išče dvosobno stanovanje tudi na periferiji. Pertot, Wildenrainerjeva 11 III. 2468

Madrace iz volne

tri kosti Din 750, otomana Din 650, vse čisto novo prodam. Iz priljubljenosti se izve na Vojašniškem trgu 1. 2493

Mlekarska zadruga v Čačku (Srbija)

išče samostojno in pošteno prodajalko mlekarstvih proizvodov. Plača po pogodbi. Nastop službe takoj. Ponudbe je poslati na Mlekarsko zadrugo v Čačku. 2494

Kupim takoj

razno pohištvo, obleke, nihalne ure in gramofon. Plačam v gotovini. Pismene ponudbe na Makor, Rajčeva ulica 1, Maribor. 2385

Plečnine,

vse vrste po meri in okusu ter vsa popravila izvršuje hitro in točno po najnižji ceni mehanična pleturna Javornik, Vojašniška ul. 2, Maribor. XXIV

V proslavo rojstnega dneva

prestolonaslednika Petra — sem sklenil znižati cene vinu in ne samo pivu. Pridite in poskusite liter pristnega, domačega vina — Ormožanca po 10 Din, prvovrstna specialiteta izpod Boča pa po 16 Din! Kdor je enkrat poskusil, ne pojde več drugam! — Na željo se dobi jo tudi pečeni piščanci po reklamni ceni! — »Lovski dom« nad Tremi ribniki. 2500

Inserirajte
v
»Večerniku«

V soboto, dne 6. septembra
se prične

prodaja zaloge
tvrdke Traun,
Maribor, Aleksandrova c. 19

Cevili, nogavice, perilo in drugo blago
se bo prodajalo za vsake cene!

Oglejte si veliko zalogo novih

MODNIH LISTOV

za jesen in zimo

v Knjigarni Tiskovne zadruga
v Mariboru, Aleksandrova 13

Vabilo na
veselico

ki jo priredi godba pekarske požarne
brambe v nedeljo, dne 7. septembra
v gostilni Tomše v Pekrah
Sodeluje tudi pevsko društvo »Planinca« iz Pekar

Postojnska jama
v nedeljo 14. septembra

velik godalni in pevski koncert
Milanske Scale

50% popust na ital. železnice. Vstopnina 15 lir. Brozplačen vizum. Pri večjem številu prigrasov železniški popust tudi v Jugoslaviji. Pojasnila, vstopnice, vozovnice. — Pošiljalna pisarna BEZJAK, Maribor, Gosposka ul.

Šolske torbice

in nahrbtnike v veliki izbiri priporoča

Ivan Kravos
Aleksandrova cesta 13.

Solske knjiige in potrebščine

kupite najboljše in najceneje v knjigarni

Tiskovne zadruga v Mariboru, Aleksandrova cesta šte. 13

Pri skupnem naročilu primeren popust!

Izdaja Konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: FRAN BROZOVIC v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru.